

УДК 004.738.5:339J334.722-028.27

DOI: 10.25140/2411-5215-2019-1(17)-88-95

Дмитро Пілевич

**РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ
В РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Дмитрий Пилевич

**РОЛЬ ЭЛЕКТРОННОЙ КОММЕРЦИИ
В РАЗВИТИИ ИНФОРМАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ**

Dmytro Pilevych

**ROLE OF THE E-COMMERCE IN THE DEVELOPMENT
OF THE INFORMATION ECONOMY**

У статті розглянуто теоретичні положення ролі електронної комерції в розвитку інформаційної економіки. Зокрема, досліджено сутність таких категорій, як «електронна комерція» та «інформаційна економіка». Результати проведеного дослідження дали змогу встановити окремі варіанти пізнання особливостей взаємодії електронної комерції та інформаційної економіки. Зокрема, було виділено такі з них: розгляд електронної комерції як частини системи інформаційної економіки та розгляд електронної комерції як окремої системи. У статті описано сутність зазначених концепцій. Також визначено основні переваги та недоліки функціонування електронної комерції для споживачів та виробників, що дозволило обґрунтувати наявність як позитивних, так і негативних впливів електронної комерції на розбудову інформаційної економіки.

Ключові слова: комерція; електронна комерція; інформаційна економіка; інформація; інформаційне суспільство; система; системний підхід.

Рис.: 2. Бібл.: 17.

В статье рассмотрены теоретические положения роли электронной коммерции в развитии информационной экономики. В частности, исследована сущность таких категорий, как «электронная коммерция» и «информационная экономика». Результаты проведенного исследования позволили установить отдельные варианты познания особенностей взаимодействия электронной коммерции и информационной экономики. В частности, были выделены следующие из них: рассмотрение электронной коммерции как части системы информационной экономики и рассмотрение электронной коммерции как отдельной системы. В статье описывается сущность указанных концепций. Также определены основные преимущества и недостатки функционирования электронной коммерции для потребителей и производителей, что позволило обосновать наличие как положительных, так и отрицательных воздействий электронной коммерции на развитие информационной экономики.

Ключевые слова: коммерция; электронная коммерция; информационная экономика; информация; информационное общество; система; системный подход.

Рис.: 2. Библ.: 17.

Within the article, theoretical positions of the e-commerce role in the development of information economics are considered. In particular, the essence of such categories as "electronic commerce" and "information economy" is studied. The results of the study made it possible to establish individual ways of knowing peculiarities of the interaction of the e-commerce and the information economy. In particular, the following were highlighted: the e-commerce as a part of the information economy system and the consideration of the e-commerce as a separate system. The essence of these concepts is described within the article. In addition, main advantages and disadvantages of the e-commerce functioning for consumers and producers, which allowed to substantiate the presence of both positive and negative influences of the e-commerce on the development of the information economy, are identified.

Keywords: commerce; e-commerce; information economy; information; Information society; system; system approach.

Fig.: 2. Reference: 17.

JEL Classification: L81

Постановка проблеми. Сучасний розвиток суспільства відбувається в середовищі дуже стрімкого впровадження інформаційних технологій у всі сфери життєдіяльності людини. Це кардинально змінює базові принципи їх функціонування й вимагає швидкої адаптації до таких змін усіх учасників суспільства. Нині вже зрозуміло, що окреслені процеси об'єктивно будуть розвиватися швидкими темпами й у майбутньому, і тому адаптація, використання їхніх позитивів є єдино правильним шляхом побудови нового інформаційного суспільства.

У такому суспільстві роль економічної сфери є надважливою. Саме сфера господарської діяльності, з огляду на специфіку її функціонування, найактивніше змінюється під впливом нових інформаційних технологій, впровадження яких дає можливість значно

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

знизити собівартість продукції, розширити території продажу товарів, підвищити якість управління та забезпечити зростання рівня обслуговування клієнтів. Використання значених технологій дозволяє максимально зблизити виробників товарів та послуг з їхніми споживачами і таким чином підвищити якість їх взаємодії.

Аналіз сучасних тенденцій розвитку економіки багатьох країн дає підстави стверджувати про рух світової господарської системи до побудови моделі інформаційної економіки. Особливу роль у такому процесі відіграє сфера торгівлі, яка в порівнянні з іншими економічними підсистемами розвивається найбільш швидкими темпами, і результатом її активного функціонування є створення та ефективна робота світових торговельних гігантів (Amazon, Alibaba, Ebay та ін.). Саме такі підприємства-гіганти здійснюють потужний вплив на всю сферу світової торгівлі й визначають подальший вектор її розвитку. Вплив інформаційних технологій на розвиток саме комерційної діяльності виявився надзвичайно великим, що призвело до кардинальних невідворотних змін у її функціонуванні й відкрило значні можливості для споживачів товарів та перспективи для продавців і виробників. Саме кардинальні зміни в цій сфері, їхній потужний вплив на розбудову сучасних економічних системи, функціонування окремих економічних агентів лише підвищує інтерес науковців до проведення досліджень у цій сфері та зумовлює високий рівень актуальності вивчення як теоретичних, так і прикладних аспектів розвитку електронної комерції та її ролі у становленні інформаційної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання дослідження електронної комерції розглядаються в працях як вітчизняних, так і закордонних учених. Основна увага в них приділяється вивченню сутності електронної комерції, особливостям її розвитку у світі та в Україні. До основних науковців, що проводять дослідження в зазначеній сфері, варто віднести таких: А. Береза, Ю. Борисова, О. Бочкова, Н. Валькова, М. Дутов, В. Желіховський, І. Козак, О. Кошонько, А. Крутова, М. Макарова, С. Маловичко, В. Плєскач, Т. Тардаскіна, Н. Тягунова, О. Хамула, Р. Царьов, А. Чучковська, О. Шалева, Ali Nasir M., K. Fichter, Y. Nanekaran, J. Ohene-Djan, R. Romulo, R. Shahjee та ін.

Особливості формування інформаційної економіки та її роль у розвитку сучасного суспільства розглядалася в працях таких вітчизняних науковців: О. Алимов, В. Андрущенко, І. Бойченко, А. Белова, Б. Данилишин, М. Дубина, Б. Корейчук, І. Малий, О. Мельничук, Є. Ніколаєв, Р. Толстяков, М. Чумаченко, С. Шкарлет. До закордонних науковців, що проводили дослідження в цій сфері, варто віднести таких: Д. Белл, Дж. Бенігер, Р. Брейтенштейн, М. Кастельс, М. Маклуен, Й. Масуда, Ф. Родрігес, А. Росс, О. Тоффлер.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Проте, незважаючи на наявність значної кількості наукових робіт, у яких розглядаються різні аспекти розвитку електронної комерції, недостатньо вивченими залишаються питання щодо дослідження її ролі в розвитку інформаційної економіки та суспільства загалом.

Мета статті. Метою статті є дослідження сутності електронної комерції, теоретичних аспектів її функціонування та вивчення її ролі в розвитку інформаційної економіки.

Виклад основного матеріалу. Дослідження розпочнемо із з'ясування сутності електронної комерції та визначення її специфічних ознак. У науковій літературі на сьогодні її зміст розглядається в багатьох роботах. Зокрема, У. О. Балик, М. В. Колісник зауважують, що електронна комерція (e-commerce, інтернет-торгівля, електронна торгівля) – це широкий набір інтерактивних методів ведення діяльності з надання споживачам товарів та послуг [1, с. 12]. У свою чергу, Л. Гармідер, А. Орлова зазначають, що під терміном «електронна комерція» розуміють таку форму постачання продукції (товарів і послуг), за якої вибір або замовлення товарів здійснюється через комп'ютерні мережі, а розрахунки між покупцем і постачальником відбуваються з використанням електронних документів і/або засобів платежу. Електронна комерція – це виробництво,

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

поширення, маркетинг, продаж або доставка товарів і послуг електронним способом [2, с. 59]. В. М. Желіховський пропонує електронну комерцію розглядати як систему взаємовідносин у сфері здійснення обміну даними (електронними документами) та інформацією між суб'єктами господарювання з використанням глобальної мережі Інтернет [4, с. 9]. У Законі України «Про електронну комерцію» зазначено, що електронна комерція – відносини, спрямовані на отримання прибутку, що виникають під час вчинення правочинів щодо набуття, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснені дистанційно з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, унаслідок чого в учасників відносин виникають права та обов'язки майнового характеру [12]. Таким чином, враховуючи наведені трактування сутності електронної комерції та результати детального дослідження інших концепцій її розгляду, у статті електронну комерцію будемо розглядати як вид господарської діяльності, за якого відбувається взаємодія між двома економічними суб'єктами щодо продажу товарів та послуг за допомогою використання інформаційних мережевих технологій і в результаті чого відбувається задоволення потреб одних учасників таких відносин та формується дохід у інших [11].

Таким чином, аналіз сутності електронної комерції дає підстави стверджувати, що її виникнення та розвиток можливий лише в середовищі активної розбудови інформаційного суспільства, що здійснюється на основі розробки та впровадження інформаційних мережевих технологій. Окреслене дає підстави стверджувати, що розвиток електронної комерції та інформаційної економіки є тісним, загальнообумовленим та об'єктивно невідворотним. Для підтвердження такої позиції проаналізуємо сутність інформаційної економіки як окремої категорії. У науковій літературі можна зустріти такі її трактування:

1) інформаційна економіка – це такий тип економіки, де продуктивність і конкурентоспроможність господарюючих суб'єктів залежать переважно від їхньої здатності генерувати, обробляти й ефективно застосовувати інформацію, засновану на знаннях. Також інформаційну економіку можна визначити як економіку, в якій інформація є валютою та продуктом [6, с. 27];

2) інформаційна економіка – це інноваційний тип господарської діяльності, де основними ресурсами є інформація та знання, що забезпечують функціонування електронного бізнесу та надання електронних послуг державою за умов мінімізації витрат на пошук інформації [7, с. 94];

3) інформаційна економіка – частина постіндустріальної економіки, яка визначається прогресом науки і техніки, які зробили основою техніко-економічного розвитку високі технології [14, с. 8];

4) інформаційна економіка є окремими сектором національної економіки, де створюється інтелектуальний продукт (наука, освіта тощо). Також інформаційна економіка у широкому сенсі – це така економічна система, де галузі, в яких створюється інтелектуальний продукт, посідають центральне місце та визначальним чином впливають на функціонування всіх інших галузей [8, с. 59];

5) інформаційна економіка – вид економічної системи, у межах якої інформація відіграє ключову роль у розвитку основних сфер та галузей національного виробництва, є невід'ємним елементом реалізації процесів виробництва, розподілу, обміну та споживання, подальший розвиток такої системи безпосередньо пов'язаний зі створенням та впровадженням нових інформаційних технологій у діяльність різних економічних суб'єктів [15, с. 102];

6) термін інформаційна економіка використовують для позначення двох різних понять. По-перше, інформаційна економіка є сучасною стадією розвитку цивілізації, яка характеризується переважною роллю творчої праці та інформаційних благ. По-друге, інформаційна економіка – це теорія, об'єктом вивчення якої є інформаційна економіка в першому сенсі. У цьому випадку інформаційна економіка являє собою економічну теорію інформаційного суспільства, або теорію інформаційної економіки [5, с. 15].

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті інформаційну економіку будемо розглядати як систему, у межах якої формуються господарські відносини між окремими економічними суб'єктами в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів і послуг, інформація відіграє ключову роль у забезпеченні умов для її розвитку, а діяльність зазначених суб'єктів відбувається за допомогою використання сучасних інформаційних мережевих технологій.

Отже, аналіз наведених наукових підходів до розгляду сутності інформаційної економіки засвідчує, що електронна комерція є її частиною, оскільки її існування безпосередньо пов'язане з функціонуванням інформаційних технологій та того економічного середовища, яке такі технології змінюють.

Безумовно, електронна комерція та інформаційна економіка є взаємозалежними економічними системами, існування яких обумовлюється наявністю кожної з них. Аналіз особливостей існування таких систем дає можливість виділити декілька концептуальних підходів до розгляду їх взаємодії. Розглянемо їх детальніше (рис. 1).

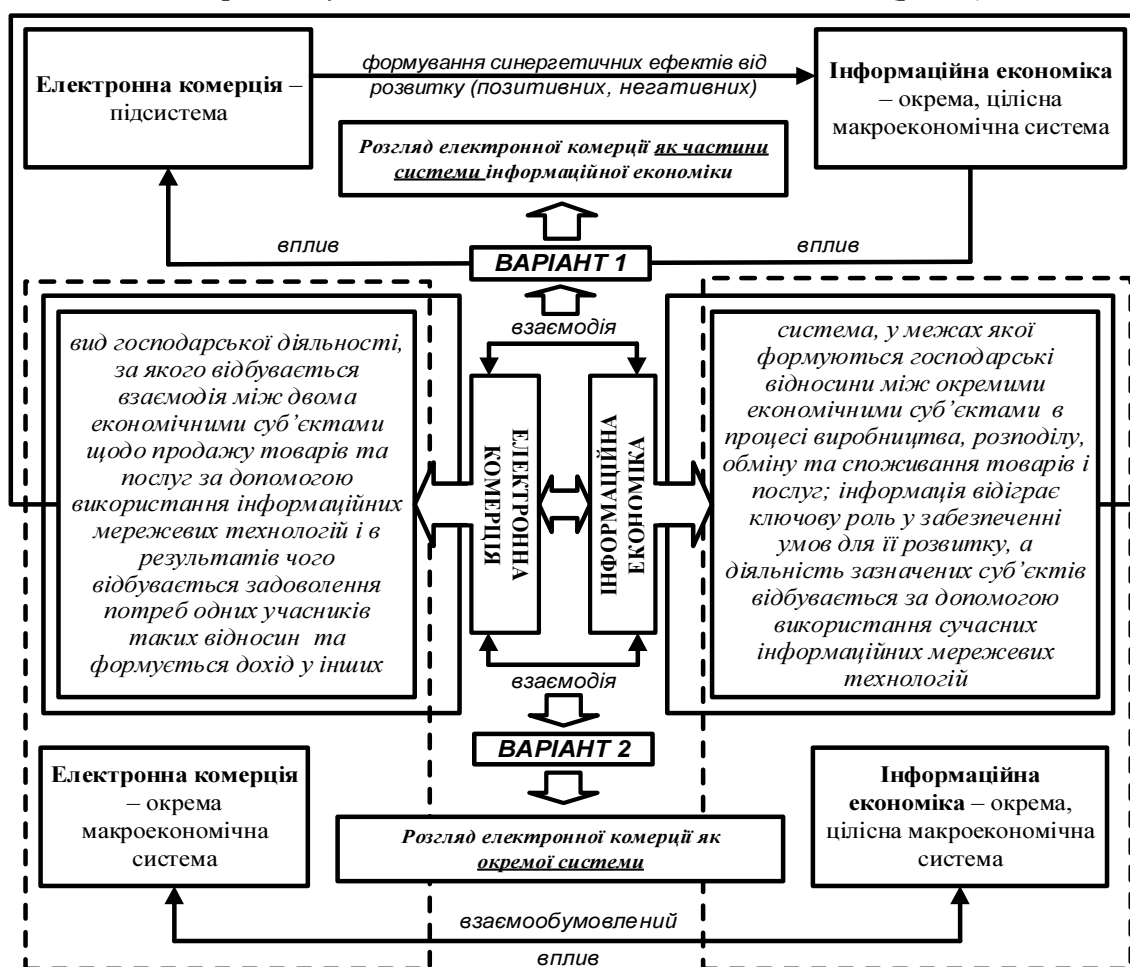

Рис. 1. Схема ролі електронної комерції в розвитку інформаційної економіки
Джерело: складено автором на основі [3; 10; 16; 17].

1. Розгляд електронної комерції як частини системи інформаційної економіки – у такому випадку цей вид комерції розглядається як окрема підсистема зазначеної економіки і, безумовно, усі процеси, що відбуваються в середовищі функціонування електронної комерції, фактично визначають і складають частину розвитку інформаційної економіки. У такому випадку особливості розвитку електронної комерції варто розглядати в контексті розбудови інформаційної економіки загалом, враховуючи, що всі зміни в системі такої економіки будуть впливати і на цей вид комерції.

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

2. *Розгляд електронної комерції як окремої системи, яка тісно взаємодіє з інформаційною економікою.* У цьому випадку інші елементи такої економіки розглядаються як зовнішні суб'єкти, з якими взаємодіє електронна комерція. При цьому вагома увага фокусується саме на особливостях функціонування електронної комерції та її здатності продукувати як позитивні, якісні, так і деструктивні чинники, що негативно впливають на всю систему інформаційної економіки.

У статті використовується друга концепція розгляду взаємодії між електронною комерцією та інформаційною економікою.

Таким чином, аналізуючи дані рис. 1, можна зробити висновок, що між електронною комерцією та інформаційною економікою існує складний взаємний вплив, який може бути різної якості. Проте цілком зрозуміло, що для електронної комерції притаманними є як певні переваги, так і недоліки функціонування не лише з позиції розвитку інформаційної економіки як цілісного макроекономічного суб'єкта, але і для безпосередніх учасників господарських відносин, що виникають під час такої комерції. Розглянемо їх більш докладно. На рис. 2 наведена матриця таких переваг та недоліків.

СПОЖИВАЧІ		ВИРОБНИКИ
ПЕРЕВАГИ	<ul style="list-style-type: none"> – зручність вибору товарів, аналіз каталогів за допомогою електронних пристроїв (смартфонів, наприклад); – зручність замовлення та доставки; – можливість замовляти товари з усього світу, що дозволяє максимально задовольнити потреби клієнтів; – швидкість обслуговування, економія часу; – індивідуальний підхід до потреб споживачів; – нижчі ціни на товари, продукцію; – можливість ознайомлюватися з відгуками інших споживачів про товари, виробника та якість надання послуг; – можливість конфіденційно здійснювати покупки; 	<ul style="list-style-type: none"> – можливість залучення додаткових клієнтів; – зниження операційних витрат; – зниження необхідності роботи з готівковими коштами; – прискорення бізнес-процесів; – підвищення конкурентоспроможності; – розвиток нових сфер бізнесу; – підвищення прозорості бізнес процесів; – поступове зростання рівня довіри між виробниками та споживачами, виробниками та виробниками; – зниження обсягу необхідного початкового капіталу для заснування бізнесу; – можливість продавати свій товар, використовуючи інформаційні послуги інших виробників (використання сайтів інших товарів, не створюючи власного); – можливість проведення глибоких маркетингових досліджень; – можливість роботи у цілодобовому режимі;
НЕДОЛІКИ	<ul style="list-style-type: none"> – наявність ризиків отримати товари, які не відповідають очікуванням; – необхідність внесення передоплати за товари; – тривалий період отримання товарів; – неможливість оглянути товар, перевірити його роботу; – зниження рівня індивідуальної свободи та приватності; – не всі види продукції варто купувати на основі інформації про них і в Інтернеті; – складний порядок повернення товарів; – відсутність індивідуального, прямого зв'язку з продавцем. 	<ul style="list-style-type: none"> – необхідність розроблення відповідного інформаційного забезпечення; – підвищені ризики втрати коштів через кібернетичні атаки; – ризики порушення прав інтелектуальної власності; – залежність бізнесу від якості інтернет-зв'язку, рівня розвитку інформаційних мережевих технологій у країні; – зростання рівня конкуренції між виробниками; – необхідність здійснювати значні витрати на створення інформаційної системи для надання послуг, її постійне оновлення; – необхідність постійного моніторингу інформації в Інтернеті, наявність висококваліфікованих співробітників у цій сфері.

Рис. 2. Матриця переваг і недоліків електронної комерції для споживачів та виробників
Джерело: складено автором на основі [7; 9; 11; 13].

Висновки та пропозиції. Отже, у статті розглянуто теоретичні положення ролі електронної комерції в розвитку інформаційної економіки. Зокрема, досліджено сутність таких категорій, як «електронна комерція» та «інформаційна економіка». Запропоновано розуміти електронну комерцію як вид господарської діяльності, за якого відбувається взаємодія між двома економічними суб'єктами щодо продажу товарів та послуг за допомогою використання інформаційних мережевих технологій і в результаті чого відбувається задоволення потреб одних учасників таких відносин та формується дохід у інших.

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Відповідно, інформаційна економіка розглядається як систему, у межах якої формуються господарські відносини між окремими економічними суб'єктами в процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання товарів і послуг, інформація відіграє ключову роль у забезпеченні умов для її розвитку, а діяльність зазначених суб'єктів відбувається за допомогою використання сучасних інформаційних мережевих технологій.

Результати проведеного дослідження дали змогу встановити окремі варіанти проведення пізнання особливостей взаємодії електронної комерції та інформаційної економіки. Зокрема, було виділено такі варіанти кореляції між окресленими системами: розгляд електронної комерції як частини системи інформаційної економіки та розгляд електронної комерції як окремої системи. У статті також описано сутність виокремлених концепцій.

Детальний розгляд електронної комерції як окремої економічної категорії та системи відносин між споживачами і виробниками товарів, послуг також дозволив ідентифікувати основні переваги та недоліки функціонування такого виду комерції для споживачів та виробників. Відповідно, це дозволило обґрунтувати наявність як позитивних, так і негативних впливів електронної комерції на розбудову системи інформаційної економіки загалом.

Перспективні дослідження у даній сфері можуть бути пов'язані з детальним розглядом інформаційної економіки та деталізацією її основних підсистем з описом місця електронної комерції в ієрархії таким компонентів. Також цікавими можуть бути дослідження у сфері розгляду такого виду комерції як складної системи, визначення її компонентів та аналіз окремих їхніх впливів на окремі компоненти системи інформаційної економіки.

Список використаних джерел

1. Балик У. О., Колісник М. В. Електронна комерція як елемент системи світового господарства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2014. № 811: Логістика. С. 11–19.
2. Гармідер Л. Д., Орлова А. В. Особливості розвитку вітчизняної електронної комерції. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2015. № 1 (18). С. 58–65.
3. Дубина М. В. Особливості функціонування ринку фінансових послуг України у просторі розвитку інформаційної економіки. *Актуальні проблеми формування та розвитку інформаційної економіки в Україні*: колективна монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2017. С. 115–133.
4. Желіховський В. М. Правові засади електронної комерції в Україні: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 12.00.07 «Адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право» / Київський національний університет внутрішніх справ. Київ, 2007. 22 с.
5. Корейчук Б. В. Информационная экономика: учебное пособие. Санкт-Петербург: Питер, 2006. 400 с.
6. Малик І. П. Тенденції розвитку інформаційної економіки в Україні. *Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту*. 2013. Вип. 1 (14). С. 25–34.
7. Мельничук О. Розвиток електронної комерції у структурі інформаційної економіки України. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка»*. 2014. № 8 (161). С. 93–97.
8. Ніколаєв Є. Б. Про предмет теорії інформаційної економіки. *Проблеми формування нової економіки XXI століття*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпропетровськ, 2010. Т. 1: Національні стратегії розвитку в умовах глобалізації. С. 59–61.
9. Патраманська Л. Ю. Електронна комерція: переваги та недоліки. *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4505>.
10. Пілевич Д. С. Застосування системного підходу до розгляду сутності електронної комерції. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2. С. 109–114.
11. Пілевич Д. С. Науково-концептуальні засади визначення сутності електронної комерції. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2018. № 4 (16). С. 114–121.
12. Про електронну комерцію: Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19/print>.

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

13. Страхарчук В., Страхарчук А. Концептуальні засади електронного банківського бізнесу. *Молодь і ринок*. 2012. № 4 (87). С. 59-64.

14. Толстяков Р. Р. Основные факторы формирования информационной экономики: автореф. дис. ... канд. экон. наук: спец. 08.00.01 «Экономическая теория» / Тамбовский государственный университет имени Г. Р. Державина. Тамбов, 2003. 20 с.

15. Шкарлет С. М., Дубина М. В. Ідентифікація сутності інформаційної економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2017. № 1 (9). С. 99–105.

16. Shkarlet S. M., Dubyna M. V. Essence and features of information society development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. № 2 (10), Vol. 1. P. 152–158.

17. Shkarlet S. M., Dubyna M. V., Tarasenko A. V. Basic descriptors of the information economy development. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. № 3 (11). Vol. 1. P. 8–15.

References

1. Balyk, U. O., Kolisnyk, M. V. (2014). Elektronna komertsiiia yak element systemy svitovoho hospodarstva [E-commerce as an element of the world economy]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika» – Bulletin of the National University «Lviv Polytechnic»*, 811 Logistics, 11–19 [in Ukrainian].

2. Harmider, L. D., Orlova, A. V. (2015). Osoblyvosti rozvytku vitchyznianoї elektronnoi komertsii [Features of the development of domestic e-commerce]. *Yevropeyskyi vektor ekonomichnoho rozvytku – European vector of the economic development*, 1 (18), 58–65 [in Ukrainian].

3. Dubyna, M. V. (2017). Osoblyvosti funktsionuvannia rynku finansovykh posluh Ukrainy u prostori rozvytku informatsiinoї ekonomiky [Features of the functioning of the financial services market of Ukraine in the area of the information economy development]. In *Aktualni problemy formuvannia ta rozvytku informatsiinoї ekonomiky v Ukraini – Actual problems of formation and development of the information economy in Ukraine* (pp. 115–133). Chernihiv: ChNTU [in Ukrainian].

4. Zhelikhovskiy, V. M. (2007). *Pravovi zasady elektronnoi komertsii v Ukraini [Legal principles of the e-commerce in Ukraine]* (Candidate's thesis). Kyiv National University of Internal Affairs, Kyiv [in Ukrainian].

5. Koreichuk, B. V. (2006). *Informatsionnaia ekonomika [Information economy]*. Sankt-Peterburh: Piter [in Russian].

6. Malyk, I. P. (2013). Tendentsii rozvytku informatsiinoї ekonomiky v Ukraini [Trends in the information economy development in Ukraine]. *Visnyk Skhidnoevropeiskoho universytetu ekonomiky i menedzhmentu – Bulletin of the East European University of Economics and Management*, 1 (14), 25–34 [in Ukrainian].

7. Melnychuk, O. (2014). Rozvytok elektronnoi komertsii u strukturi informatsiinoї ekonomiky Ukrainy [E-commerce development in the structure of the information economy of Ukraine]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriia «Ekonomika» – Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*, 8 (161), 93–97 [in Ukrainian].

8. Nikolaiev, Ye. B. (2010). Pro predmet teorii informatsiinoї ekonomiky [On the subject of the theory of information economics]. Proceeding from *Problemy formuvannia novoi ekonomiky XXI stolittia: materialy III Mizhnar. nauk.-prakt. konf. – Problems of the formation of a new economy of the XXI century: Materials III of the International. Scientific and practical conference*. (Vol. 1: Natsionalni stratehii rozvytku v umovakh hlobalizatsii, pp. 59–61). Dnipropetrovsk [in Ukrainian].

9. Patramanska, L. Yu. (2015). Elektronna komertsiiia: perevahy ta nedoliky [E-Commerce: Advantages and Disadvantages]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*, 11. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4505>.

10. Pilevych, D. S. (2019). Zastosuvannia systemnoho pidkhodu do rozghliadu sutnosti elektronnoi komertsii [Applying a Systemic Approach to Consideration of the Essence of E-Commerce]. *Biznes Inform – Business Inform*, 2, 109–114 [in Ukrainian].

11. Pilevych, D. S. (2018). Naukovo-kontseptualni zasady vyznachennia sutnosti elektronnoi komertsii [Scientific and conceptual basis definitions of the essence of the electronic commerce]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economic and management*, 4 (16), 114–121 [in Ukrainian].

ГАЛУЗЕВИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

12. Pro elektronnu komertsiiu [About E-Commerce]. № 675-VIII (on September 3, 2015). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19/print>.

13. Strakharchuk, V., Strakharchuk, A. (2012). Kontseptualni zasady elektronnoho bankivskoho biznesu [Conceptual Basis of Electronic Banking Business]. *Molod i rynek – Youth and the market*, 4 (87), 59-64 [in Ukrainian].

14. Tolstikov, R. R. (2003). *Osnovnye faktory formirovaniia informatsionnoi ekonomiki [The main factors shaping the information economy]*. (Candidate's thesis). Tambov State University named after G. R. Derzhavin, Tambov [in Russian].

15. Shkarlet, S. M., Dubyna, M. V. (2017). Identyfikatsiia sutnosti informatsiinoi ekonomiky [Identification of nature information economy]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and prospects of economic and management*, 1 (9), 99–105 [in Ukrainian].

16. Shkarlet, S. M., Dubyna, M. V. (2017). Essence and features of information society development. *Scientific bulletin of Polissia*, 1 (2 (10)), 152–158 [in English].

17. Shkarlet, S. M., Dubyna, M. V., Tarasenko, A. V. (2017). Basic descriptors of the information economy development. *Scientific bulletin of Polissia*, 1 (3 (11)), 8–15 [in English].

Пілевич Дмитро Станіславович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри управлінського обліку, бізнес-аналітики та статистики, Університет державної фіскальної служби України (вул. Університетська, 31, Ірпінь, 08201, Україна).

Пілевич Дмитрий Станиславович – кандидат экономических наук, доцент, доцент кафедры управленческого учета, бизнес-аналитики и статистики, Университет государственной фискальной службы Украины (ул. Университетская, 31, Ирпень, 08201, Украина).

Pylevych Dmytro – PhD in Economics, Assistant Professor, Associate Professor of Department of Management Accounting, Business Analytics and Statistics, State University of DFS of Ukraine (31 Universytetska Str., 08201 Irpin, Ukraine).

E-mail: dmutrostan@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9442-0262>